

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118206102
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118206102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča v spore žalobcu: Y. O., B.. X.X.XXXX, X. T. B. XX, XXX XX L., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 500,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/103/2018-55 zo 17.10.2018, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. V odôvodnení okrem iného uviedol:

„Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 24C/9/2015 - 36 zo dňa 07.06.2016 určil, že zmluvná podmienka v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.05.2014 v bode 8.1 v znení: Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu, poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej len ako úver/revolving) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úverov vo výške 367,49 eura, b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 167,04 eura v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý, odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej súd určil, že úver podľa Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.05.2014 je bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania, ktoré špecifikoval. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.09.2016.“

2. Súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú poukazom na zmysel primeraného finančného zadost'učinenia a jeho satisfakčnú, preventívnu a sankčnú funkciu.

3. V súlade s ustanovením § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a vo

vzťahu k námietke žalovaného, že žalobcovi nevznikla žiadna ujma, resp. že ju náležitým spôsobom nepreukázal, súd prvej inštancie zdôraznil, že kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je spôsobilosť konania porušiteľa privodiť ujmu spotrebiteľovi, teda postačuje hrozba vzniku ujmy. Podstatné v súdnej veci je však to, že k porušeniu práva došlo, čo bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 24C/9/2015.

4. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že žalobca nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia uplatnil s výrazným časovým odstupom, súd prvej inštancie uviedol, že zákon č. 250/2007 Z. z., resp. iný právny predpis nestanovuje lehotu na uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, pričom v danom prípade nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnil žalobca viac ako rok a pol po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, teda v danom prípade nie je možné uvažovať o uplatnení nároku žalobcu s výrazným časovým odstupom.

5. Vo vzťahu k primeranosti finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade považoval za primerané zadosťučinenie vo výške žiadanej žalobcom, teda vo výške 500,- eur. Vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv, zohľadňujúc tiež časový aspekt závažného konania žalovaného. Pozornosť upriamil na skutočnosť, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného, čo je známe z činnosti súdu, pričom spotrebiteľ sa musel svojich práv domáhať na súde v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, v ktorom konaní bol žalobca úspešný. Riadil sa úvahou, že v prípade nepodania žaloby o vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov by došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu vo výške 2.565,85 eur, k čomu žalobcom požadovanú sumu 500,- eur považoval za primeranú.

6. O trovách strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania.

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný. Nesúhlasil s konštatovaním súdu, že žalobca preukázal v konaní porušenie svojho práva ako spotrebiteľa, a to z dôvodu, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, o porušenie akého práva by malo ísť. Keďže súd prvej inštancie nekonkretizuje porušené právo, tak z jeho rozhodnutia nie je zrejmé ani to, či bol splnený predpoklad uvedený v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.. Hoci z rozhodnutia nevyplýva, o porušenie akého práva by malo ísť, vyslovil odvolateľ presvedčenie, že by malo ísť o porušenie práva ustanoveného na ochranu spotrebiteľa. Mal za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tomto smere poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Namietal, že rozsudok neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých súd priznal nárok na finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur. Súd len konštatoval preukázanie porušenia práva spotrebiteľa s tým, že žiadanú sumu považoval za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu. Z rozsudku nevyplýva ani to, v čom súd mal preukázanú intenzitu zásahu odôvodňujúcu sumu 500,- eur. Poukazom na odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP navrhol žalovaný napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov konania.

8. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 378 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

10. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Len vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného je potrebné uviesť nasledovné.

11. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, že žalobca bol úspešný v konaní pred Okresným súdom Prešov, sp. zn. 24C/9/2015, v ktorom sa domáhal vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky úverovej zmluvy uzavretej so žalovaným v bode 8.1 a tiež určenia, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 15.9.2016.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmy. Vyššie uvedené deklaroval vo svojom uznesení aj Krajský súd v Prešove, sp. zn. 6Co/220/2012 zo dňa 30.08.2013 v bode 9: „Na primerané finančné zadosťučinenie (relutárna satisfakcia) zákon explicitne vyžaduje úspech spotrebiteľa pred súdom.“ Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

13. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušľým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu.

14. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd zdôrazňuje, že táto vychádza z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovanou neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ako aj z obchodných praktík žalovaného. Žalobca bol v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 24C/9/2015 aktívny, vyhľadal si právneho zástupcu a bránil svoje práva tým, že žalobou požadoval aj určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Vzhľadom na závažné porušenie práv žalobcu žalovaným je podľa názoru odvolacieho súdu priznané finančné zadosťučinenie dôvodné a jeho výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a tiež zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Prvoinštančný súd sa so všetkými námietkami žalovaného v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom vysporiadal, teda prihliadol na všetky skutkové okolnosti prípadu.

15. Je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody náležite odôvodnil, pričom súd druhej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do jeho úvahy.

16. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

17. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného

súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 188/06).

18. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP, poukazujúc na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).